

На основу чл. 109. и 119. став 1. тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 88/2017, 27/2018-други закон, 10/2019, 6/2020 и 92/2023) и члана ~~66~~ Статута Школе за основно и средње образовање „Царица Јелена“ у Нишу (у даљем тексту: Школа), Школски одбор, на седници одржаној 25.04.2024. године, једногласно, донео је

П РА В И Л А П О Н А Ш А Њ А

у Школи за основно и средње образовање „Царица Јелена“ у Нишу

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилима понашања у Школи (у даљем тексту: Правила) уређује се понашање и међусобни односи запослених, детета, ученика, родитеља односно других законских заступника ученика (у даљем тексту: родитељи) и трећих лица у Школи.

Правилима се уређује и употреба мобилних телефона, електронског уређаја и других средстава од стране ученика школе на часовима, одморима и школским активностима унутар и ван школе, на основу Смерница за употребу мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у доуниверзитетском образовању које је донео Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања.

Члан 2.

Поштовањем Правила обезбеђује се успешно одвијање образовно-васпитне делатности Школе, побољшавају се радна дисциплина и безбедност у Школи, чување школске имовине и имовине ученика, запослених, родитеља и трећих лица и доприноси се повећању угледа Школе.

Члан 3.

У Школи се негују односи међусобног разумевања и уважавања личности ученика, запослених и родитеља.

Запослени имају обавезу да својим радом и укупним понашањем доприносе развијању позитивне атмосфере у Школи.

Члан 4.

У Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Школа је дужна да предузме све мере прописане законом када се посумња или утврди дискриминаторно понашање у Школи.

Препознавање облика дискриминације од стране запосленог, ученика, родитеља или трећег лица у Школи врши се на основу ближих критеријума које заједнички прописују министар надлежан за послове образовања (у даљем тексту: министар) и министар надлежан за људска и мањинска права.

Поступање установе када се посумња или утврди дискриминаторно понашање, начине спровођења превентивних и интервентних активности, обавезе и одговорности запосленог, детета, ученика, одраслог, родитеља односно другог законског заступника, трећег лица у установи, органа и тела установе и друга питања од значаја за заштиту од дискриминације, прописује министар.

Члан 5.

У Школи су забрањени:

- 1) дискриминација и дискриминаторно поступање;
- 2) физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље;
- 3) злостављање и занемаривање ученика;
- 4) злостављање на раду и у вези са радом;
- 5) злоупотреба права на заштиту од злостављања;
- 6) понашање које вређа углед, част или достојанство;
- 7) страначко организовање и деловање;
- 8) употреба алкохола и других наркотичких средстава;
- 9) пушење у школској згради и школском дворишту;
- 10) употреба мобилних телефона од стране наставника и ученика за време трајања наставе, осим када се телефон користи у наставне сврхе.

Члан 6.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности детета, ученика и одраслог.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање Школе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој детета, ученика и одраслог.

Школа је дужна да одмах поднесе пријаву надлежном органу ако се код детета, ученика или одраслог примете знаци насиља, злостављања или занемаривања.

Члан 7.

Физичким насиљем сматра се: физичко кажњавање детета, ученика или одраслог од стране запосленог, родитеља или трећег лица у Школи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета, ученика, одраслог или запосленог; насилно понашање запосленог према детету, ученику или одраслом, као и ученика и одраслог према другом ученику, одраслом или запосленом.

Психичким насиљем сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Социјалним насиљем сматра се искључивање детета, ученика и одраслог из групе вршњака и различитих облика активности Школе.

Сексуалним насиљем и злостављањем сматра се понашање којим се дете и ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним актив-

ностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Дигиталним насиљем и злостављањем сматра се злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (web site), чествовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Школа је дужна да надлежном органу пријави сваки облик насиља, злостављања и занемаривања у Школи почињен од стране родитеља или трећег лица у Школи.

Члан 8.

У Школи је забрањен сваки облик насиља и злостављања о којима говоре Правила, од стране ученика и/или родитеља, над наставником, стручним сарадником и другим запосленим лицима.

Због повреде забране из става 1. овог члана против родитеља се подноси прекршајна или кривична пријава.

Члан 9.

Поступање у Школи као одговор на насиље и злостављање спроводи се према Протоколу поступања у установи у одговору на насиље и злостављање, који утврђује садржај и начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите од насиља, злостављања и занемаривања, а доноси га министар.

Препознавање невербалних облика злостављања ученика од стране запосленог за време неге, одмора и рекреације и других облика васпитно-образовног рада врши се на основу ближих услова које прописује министар.

Члан 10.

У Школи је забрањено свако понашање којим се вређа углед, част или достојанство – запосленог према детету и ученику; детета и ученика према запосленом; родитеља или трећег лица према запосленом; запосленог према родитељу; детета и ученика према другом детету или ученику.

Директор Школе (у даљем тексту: директор) дужан је да у року од три дана од дана сазнања за повреду забране из става 1. овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности Школе.

Препознавање понашања којима се вређа углед, част или достојанство у Школи врши се према ближим условима о начину препознавања тавог понашања, које заједнички прописују министар и министар надлежан за људска и мањинска права.

Поступање Школе када се посумња или утврди вређање угледа, части или достојанства, начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите и друга питања од значаја за заштиту, прописује министар.

Члан 11.

Према ученицима који чине повреде обавеза ученика и повреде забрана могу се примењивати само оне мере које су утврђене законом или општим актом Школе.

Члан 12.

У Школи је забрањено злостављање на раду и у вези са радом, сексуално узнемиравање, као и злоупотреба права на заштиту од таквог понашања.

Члан 13.

Злостављањем на раду и у вези са радом се сматра свако активно или пасивно понашање према запосленом или другом радно ангажованом лицу или групи запослених у Школи које се понавља, а које за циљ има или представља повреду достојанства, угледа, личног и професионалног интегритета, здравља, положаја запосленог или другог радно ангажованог лица и које изазива страх или ствара непријатељско, понижавајуће или увредљиво окружење, погоршава услове рада или доводи до тога да се запослени или друго радно ангажовано лице изолирају или наведу да на сопствену иницијативу раскине радни однос или откаже уговор о раду или други уговор, као и подстицање на такво понашање.

Члан 14.

Сексуалним узнемиравањем се сматра свако вербално, невербално или физичко понашање које има за циљ или представља повреду достојанства запосленог у сфери полног живота, а које изазива страх или ствара непријатељско, понижавајуће или увредљиво окружење.

Члан 15.

Злоупотребу права на заштиту од злостављања, односно сексуалног узнемиравања чини запослени који је свестан или је морао бити свестан да не постоје основани разлози за покретање поступка за заштиту од злостављања, односно сексуалног узнемиравања, а покрене или иницира покретање тог поступка са циљем да за себе или другог прибави материјалну или нематеријалну корист или да нанесе штету другом лицу.

Члан 16.

У Школи је забрањено страначко организовање и деловање и коришћење школских просторија у такве сврхе.

У Школи је забрањено организовање и деловање свих организација које својом делатношћу и деловањем угрожавају права и безбедност ученика, као и коришћење школских просторија у те сврхе.

Члан 17.

Дигитално насиље укључује било какав облик слања порука путем интернета или мобилних телефона које има за циљ повређивање, узнемиравање или било какво друго наношење штете ученику, његовом родитељу, запосленом у Школи или Школи, без обзира на облик у којем се појављује: текстуалне или видео поруке, фотографије или позиви.

У Школи је забрањена злоупотреба интернета и савремених комуникацијских средстава и електронско насиље међу ученицима, запосленима или родитељима ученика.

Забрањена је било каква претња ученику, запосленом или школи коришћењем телефона, мобилног телефона, интернета или електронске поште.

Забрањено је без сагласности ученика, запосленог или родитеља у Школи снимати мобилним телефонима или камерама фотографије или видеоматеријале на којима су ученици и запослени у Школи.

Забрањено је медијске садржаје без сагласности свих актера медијског садржаја стављати на интернет или размењивати мобилним телефонима.

Ученику који шаље поруке насилног карактера мобилним телефоном биће заплесен мобилни телефон до доласка родитеља или полиције у Школу.

Ако се насилни садржај налази на интернету Школа ће се постарати да сав садржај скине и сачува као доказ у школском рачунару.

Ученик који врши електронско насиље чини тежу повреду обавезе ученика.

Члан 18.

Пушење је забрањено у просторијама Школе у којима се обавља образовно-васпитни рад (укључујући све просторије у Школи) као и у школском дворишту.

II. ПОНАШАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 19.

Запослени имају обавезу да својим радом, укупним понашањем и изгледом доприносе угледу Школе и развијању позитивне атмосфере у Школи.

Члан 20.

Сви запослени су обавезни:

- 1) да редовно и на време долазе на посао;
- 2) да не касне на час, односно остале ваннаставне активности;
- 3) да савесно обављају послове свог радног места;
- 4) да за свако напуштање радног места, мимо паузе, обавесте директора, помоћника директора или дежурног наставника;
- 5) да благовремено обавештавају директора, помоћника директора или секретара Школе о спречености за рад;
- 6) да се уздржавају од радњи којима се крше права ученика и/или других лица;
- 7) да се старају о остваривању права, обавеза и одговорности ученика;
- 8) да пријављују директору или Школском одбору кршење права ученика;
- 9) да долазе на посао прикладно одевени;
- 10) да пре или за време рада не узимају алкохол нити друга средства која утичу на способност за рад;
- 11) да не пуше у просторијама Школе нити у школском дворишту;
- 12) да не уносе у Школу нити у школско двориште оружје или друга опасна средства којима се може угрозити живот и тело ученика, запослених и трећих лица или се може нанети материјална штета;
- 13) да за време рада не користе мобилни телефон нити друга средства којима се може ометити процес рада;
- 14) да не оштећују имовину Школе, ученика, других запослених, родитеља ученика и трећих лица;
- 15) да користе средства Школе и потрошни материјал само у службене сврхе;
- 16) да не износе школску евиденцију, друга документа, средства Школе нити потрошни материјал без одобрења директора или помоћника директора.

Члан 21.

Наставник је обавезан да у Школу дође најмање 10 минута пре почетка часа.

Дежурни наставник је обавезан да у Школу дође најмање 30 минута пре почетка наставе у смени.

Члан 22.

Ради одржавање сигурне и безбедне атмосфере и извођења квалитетног образовно – васпитног рада, дежурство је обавеза чије неиспуњење повлачи дисциплинску одговорност.

Дежурни наставник дежурство обавља пре почетка смене и за време великог одмора.

Члан 23.

Дежурни наставник:

- 1) дежура у складу са распоредом дежурства за текућу школску годину;
- 2) стара се о одржавању реда и о безбедности у школској згради и у школском дворишту;
- 3) предузима мере у случају нарушавања реда или угрожавања безбедности;
- 4) евидентира случај нарушавања реда у Књигу дежурства;
- 5) ради испуњавања својих обавеза, сарађује с директором, помоћником директора и другим лицима запосленим у Школи.

Члан 24.

Дежурство се обавља у улазном холу, старом и новом делу зграде, трпезарији (за време obroka) и у школском дворишту, а по потреби и на другим местима, у складу са одлуком главног дежурног наставника.

Дежурство мора бити динамично, да укључује стално кретање наставника дуж зоне дежурства и правовремену реакцију у случају кризне ситуације.

Дежурни се старају да врата учионица буду отворена током великог одмора, како због проветравања просторија, тако и због видљивости дешавања у учионицама.

У дежурство су, осим наставника, укључени и помоћни радници, на начин на који је то дефинисано посебним документом. Кад год су у могућности, дежурство за време великог одмора обављају и радници стручне и медицинске службе Школе.

Главни дежурни наставник дежура и координира рад дежурних наставника.

Члан 25.

Домар је обавезан да, осим у време када обавља послове у другим деловима Школе или користи одмор у току дневног рада, дежура у улазном холу Школе.

Члан 26.

Чистачица је обавезна да пре и после одржавања хигијене у просторијама у којима се одвија рад наставника и других запослених, дежура у холу или ходнику Школе, односно испред просторија у којима одржава хигијену.

За време у које чистачица користи дневни одмор или је из других разлога одсутна са свог радног места, друге чистачице преузимају надзор над њеним радним местом, у складу са распоредом који утврђује директор.

Члан 27.

Домар и чистачице обавезни су да без одлагања обавештавају дежурног наставника, директора, помоћника директора или секретара Школе о свакој промени која може довести до нарушавања реда и безбедности у Школи.

III. ПОНАШАЊЕ УЧЕНИКА

Члан 28.

Ученици су обавезни:

- 1) да се придржавају Правила и других општих аката Школе у просторијама Школе и школском дворишту, на другом месту на којем се изводи образовно-васпитни рад, као и на путу између куће и Школе;
- 2) да се придржавају одлука органа Школе;
- 3) да поступају по налогу директора, помоћника директора, наставника и стручних сарадника;
- 4) да се за решавање проблема у односима са другим ученицима, запосленима, родитељима или трећим лицима обраћају дежурном наставнику или одељењском старешини, а по потреби и другим лицима запосленим у Школи;
- 5) да редовно похађају наставу и друге облике образовно-васпитног рада и да уредно извршавају своје школске обавезе;
- 6) да не закашњавају на наставу нити на друге облике образовно-васпитног рада;
- 7) да савесно раде на усвајању знања, вештина и вредносних ставова прописаних школских програмом;
- 8) да прате сопствени напредак и да извештавају о томе наставнике и родитеље;
- 9) да у поступку оцењивања покажу своје стварно знање без коришћења разних облика преписивања и других недозвољених облика помоћи;
- 10) да не ометају извођење наставе и да не напуштају час или други облик образовно-васпитног рада без претходног одобрења наставника;
- 11) да поштују личност других ученика, наставника и осталих запослених у Школи;
- 12) да се уљудно понашају према другим ученицима, запосленима у Школи, родитељима и трећим лицима;
- 13) да се пристојно одевају;
- 14) да благовремено правдају изостанке;
- 15) да чувају имовину Школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија и школског дворишта;
- 16) да се старају о очувању животне средине и да се понашају у складу с правилима еколошке етике;
- 17) да се уздржавају од уношења било каквих измена у школској евиденцији;
- 18) да за време образовно-васпитног рада поштују забрану употребе мобилног телефона и свих других средстава којима се може ометати рад;
- 19) да у згради Школе нити у школском дворишту, за време обављања образовно-васпитног рада ван зграде Школе и школског дворишта, као ни на путу између куће и Школе, не носе оружје или друга опасна средства којима се може угрозити живот и тело ученика, запослених, родитеља и трећих лица или се може нанети материјална штета;
- 20) да се уздржавају од употребе дувана, алкохола, наркотичких и сличних средстава и од подстрекавања других ученика на такву употребу;
- 21) да се уздржавају од изазивања туче и учествовања у тучи;
- 22) да се уздржавају од изражавања националне, расне и верске нетрпељивости,
- 23) да у остваривању својих права не угрожавају друге у остваривању права

Члан 29.

Ученици су обавезни да буду у Школи најмање пет минута пре почетка наставе или другог облика образовно-васпитног рада.

Члан 30.

За време хладног и/или кишовитог времена, ученици се, у складу са одлуком дежурног наставника, за одлазак на наставу припремају у улазном холу.

Члан 31.

На знак дежурног наставника, ученици у реду и миру крећу према својим учионицама.

У време оглашавања другог звона, односно звона за почетак часа, ученици треба да буду у својим учионицама и да мирно чекају долазак наставника.

Уколико је реч о учионицама које откључава наставник, ученици у реду и миру чекају наставника испред учионице.

Члан 32.

Ученици који су закаснили на час не смеју се задржавати у холовима, ходницима и другим просторијама Школе, него у пратњи дежурног ученика одлазе да присуствују часу.

Члан 33.

По завршетку школских обавеза, ученици у реду и миру излазе из Школе.

Члан 34.

Редар је обавезан да буде у учионици најмање 20 минута пре почетка наставе.

Одељењски старешина сваке недеље одређује по два редара.

Редар:

- 1) проветрава учионицу пре почетка наставе и за време великог одмора и обавља друге радње са циљем да се учионица припреми за наставу;
- 2) извештава наставника о одсутним ученицима;
- 3) чува личне предмете, књиге и прибор ученика;
- 4) пријављује наставнику сваки нестанак или оштећење имовине Школе, ученика или запослених лица;
- 5) обавештава наставника о променама које могу утицати на безбедност ученика и/или других лица.

IV. ПОНАШАЊЕ РОДИТЕЉА И ТРЕЋИХ ЛИЦА

Члан 35.

Родитељи и трећа лица (у даљем тексту: остала лица) обавезни су да поштују Правила и друге опште акте Школе.

Члан 36.

Остала лица обавезна су да се приликом уласка у школску зграду јаве дежурном наставнику или запосленом, ради евидентирања.

Члан 37.

Остала лица обавезна су да се према ученицима, запосленима и другим лицима која се затекну у школској згради или школском дворишту понашају пристojно.

Члан 38.

Родитељи, поред обавеза које су заједничке за сва остала лица, имају и следеће обавезе:

- 1) да благовремено обавештавају Школу о спречености свог детета да присуствује настави и да правдају изостанке свог детета;

- 2) да на позив органа Школе, стручног сарадника или наставника дођу у Школу;
- 3) да редовно измирују новчана дуговања према Школи;
- 4) да редовно долазе на родитељске састанке и да се интересују за учење и владање свог детета;
- 5) да учествују у раду органа Школе чији су чланови.

УПОТРЕБА МОБИЛНОГ ТЕЛЕФОНА, ЕЛЕКТРОНСКОГ УРЕЂАЈА И ДРУГОГ СРЕДСТВА

Начин употребе мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства

Члан 39.

Школа обезбеђује сваком ученику неопходне дигиталне уређаје потребне за едукативне сврхе и реализацију наставе у складу са потребама конкретног предмета а на предлог наставника који изводи наставу. Наставник може дозволити коришћење личног дигиталног уређаја ученика за конкретни наставни процес и искључиво на начин који има позитиван утицај на постигнућа ученика.

Дигитални уређаји школе користе се на начин и по инструкцијама предметног наставника и исти се након употребе одлажу под надзором наставника.

Безбедност, приватност и одговорно коришћење дигиталних уређаја

Члан 40.

Све активности које се очекују од ученика у онлајн окружењу морају бити претходно образложене родитељу/другом законском заступнику како би се осигурала безбедност, приватност и одговорно коришћење дигиталних уређаја ученика код куће, а за потребе образовања.

Препоручује се коришћење школске бесплатне бежичне интернет мреже.

Начин употребе личног дигиталног уређаја

Члан 41.

Ученику је дозвољено да лични дигитални уређај носи у школу (мобилни телефон, електронски уређај и друго средство).

Лични дигитални уређај је забрањено користити у школи за време трајања непосредне наставе, осим у едукативне сврхе уз сагласност наставника.

Лични дигитални уређај родитељ носи на сопствену одговорност и одговорност родитеља/другог законског заступника. Школа није одговорна за штету причињену на уређајима, као ни за нестанак уређаја.

Члан 42.

За све време трајања наставе лични дигитални уређај мора бити искључен и одложен у торби ученика.

Изузетно по одобрењу предметног наставника ученику може бити дозвољено да користи лични уређај за личне приватне потребе из оправданих разлога по оцени наставника.

Члан 43.

Ученик не сме да користи дигитални уређај за снимање, пренос или објављивање фотографија, аудио или видео записа других ученика, наставника и трећих лица, без писменог пристанка тих лица.

VI ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 44.

Даном ступања на снагу Правила престају да важе Правила понашања у Школи за основно и средње образовање „Царица Јелена“ у Нишу, заведена под бројем 02-235/18, од 01.10.2018. године.

Члан 45.

Правила ступају на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Председник Школског одбора

Браннислав Тричковић

Правила су заведена под деловодним бројем 02-21-26/24, од 25.04.2024. године, објављена су на огласној табли Школе дана 25.04.2024.. године, а ступила су на снагу дана 03.05.2024. године.

Секретар Школе
Снежана Радивојевић